

Rekomendacje krajowe w zakresie zwalczania przestępczości przeciwko przyrodzie

1. Wzmocnienie współpracy i wymiany informacji między organami ścigania, sądami, prokuraturami, państwowymi organami ochrony przyrody, instytucjami naukowymi oraz innymi jednostkami (m.in. z Krajową Administracją Celno-Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Weterynaryjną) w celu skutecznego zwalczania przestępczości przeciwko przyrodzie.
2. Utworzenie wyspecjalizowanych komórek w Policji, Prokuraturze oraz wyznaczenie koordynatorów w sądach dedykowanych do zwalczania przestępczości przeciwko środowisku. Pozwoliłoby to na wykrywanie przestępstw i prowadzenie dochodzeń w ich sprawie przez wyszkolonych funkcjonariuszy zorientowanych na ściganie tych przestępstw, zapobiegając w ten sposób traktowaniu ich jako przestępstw o niskim priorytecie.
3. Utworzenie krajowej bazy danych biegłych i specjalistów z poszczególnych dziedzin przyrodniczych, których opinie i ekspertyzy są niezbędne do postawienia sprawców w stan oskarżenia.
4. Stworzenie krajowej bazy danych w sprawie przestępstw przeciwko przyrodzie zawierającej informacje o dochodzeniach, wyrokach i postanowieniach sądu.
5. Utworzenie krajowej bazy danych laboratoriów analizujących dowody związane z przestępstwami przeciwko środowisku, w tym przeciwko przyrodzie i zapewnienie organom ścigania dostępu do tych obiektów. Opracowanie jednolitych standardów zabezpieczania miejsca zdarzenia w sprawach przestępstw przeciwko przyrodzie oraz procedur pobierania, przechowywania i analizy materiału biologicznego.
6. Promowanie stosowania analizy genetyki sądowej wśród organów ścigania jako standardowej metody identyfikacji nielegalnie zabitych zwierząt w szczególności gatunków chronionych.
7. Wspieranie współpracy na poziomie krajowym między organami zajmującymi się przestępczością przeciwko środowisku, w tym przeciwko przyrodzie poprzez regularne szkolenia.
8. Wprowadzenie systemowego mechanizmu informacji zwrotnej i sprawozdawczości dotyczącej spraw przestępczości przeciwko przyrodzie - tj. zobowiązanie prokuratury i sądów do przekazywania właściwym jednostkom prowadzącym postępowania (Policji oraz innym uprawnionym służbom) informacji o sposobie zakończenia sprawy (w tym o decyzjach procesowych i rozstrzygnięciach sądowych) oraz do cyklicznego publikowania zagregowanych danych statystycznych o liczbie zgłoszeń, wszczętych postępowaniach, umorzeń, aktów oskarżenia, skazań, orzeczonych kar i środków karnych, z podziałem na kategorie czynów.
9. Utworzenie jednolitej, umundurowanej formacji Państwowej Straży Ochrony Przyrody (PSOP), konsolidującej zadania kontrolno-interwencyjne w obszarze ochrony przyrody (w tym zwalczania kłusownictwa, nielegalnych metod połowu i polowań, naruszeń ochrony gatunkowej i obszarowej) z jasnym mandatem do kontroli działań w łowiskach oraz do realnego prowadzenia czynności operacyjnych we współpracy z Policją i prokuraturą. PSOP powinna mieć dostęp do kluczowych rejestrów i systemów informatycznych wykorzystywanych w czynnościach służbowych, takich jak PESEL, CEPiK oraz do Elektronicznej Książki Ewidencji Polowań.
10. Wprowadzenie konieczności oznakowania trofeów niepodważalnym znakiem identyfikacyjnym.

11. Wprowadzenie obligatoryjnej zasady podawania do wiadomości publicznej wyroków dot. kłusownictwa.
12. Wprowadzenie do aplikacji EKEP (Elektronicznej Książki Ewidencji Polowań) możliwości ustalenia w czasie rzeczywistym, jak również archiwalnym, trasy przemieszczania się myśliwego (również przez Policję i Państwową Straż Łowiecką) w trakcie polowania - od początku do zakończenia polowania.
13. Wzmocnienie systemu szkoleń dla funkcjonariuszy policji oraz innych służb zaangażowanych w zwalczanie przestępczości przeciwko środowisku, w tym przeciwko przyrodzie z zakresu m.in. badania miejsca zdarzenia, technik kryminalistycznych, prawodawstwa, biologii oraz identyfikacji gatunków oraz wykorzystania cybernetyki.
14. Wzmocnienie współpracy międzynarodowej pomiędzy służbami w zwalczaniu przestępczości przeciwko przyrodzie, również z sąsiednimi krajami szczególnie na obszarach przygranicznych.
15. Wprowadzenie stałego monitoringu internetowych platform zakupowych w zakresie wykrywania nielegalnego handlu gatunkami zwierząt i roślin i produktów z nich wykonanych.
16. Zaostrożenie i doprecyzowanie sankcji za przestępstwa przeciwko przyrodzie, wprowadzenie stopniowania odpowiedzialności i doprecyzowanie możliwości stosowania Kodeksu Karnego przy naruszeniach wobec pojedynczych osobników gatunków w kategoriach zagrożeń wg. IUCN (np. przez wprowadzenie definicji „istotnej szkody”, „znaczących rozmiarów” w kontekście ochrony gatunkowej).
17. Rozszerzenie definicji kłusownictwa o gatunki objęte ochroną gatunkową (obok zwierzyny łownej).
18. Wzmocnienie roli Państwowej Rady Ochrony Przyrody (PROP)
19. Powiązanie legislacji z aktualną wiedzą naukową. Cykliczne przeglądy przepisów ochronnych pod kątem najnowszych wyników badań i rekomendacji naukowców (stały monitoring przepisów).

